

BÜYÜK TAARRUZDAN ZAFER BAYRAMINA

Seyit SEVDİ

“...Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça terk olunamaz...”

ATATÜRK

Mustafa Kemal Atatürk' ün CHP' nin Dördüncü Büyük Kurultayını açarken söylediği sözle aslında Türkiye' nin durumunu da şöyle söyler;

“Uçurumun kenarında yıkık bir ülke, türlü düşmanlarla kanlı bir savaş, yıllarca süren bir savaş... Ondan sonra içeride ve dışarıda saygıyla tanınan yeni vatan, yeni devlet ve bunları başarmak için aralıksız devrimler...”

Büyük Taarruz üzerinden doksan yedi sene geçse de, asırlar geçse, O bugün bizim ve yarın muazzam dalgalar halinde arkamızdan ve birbiri ardından gelecek istikbal nesillerinin, hepimizin en büyük ümit kaynağı olarak da ma içimizde canlı kalacaktır. Bu yüzden Büyük Taarruz' u genç nesillere aşılıyarak hem milli bilincin uyanmasını hem de Milli Mücadele' nin hangi şartlar altında nasıl yapıldığını aktarmamız ve anlatmamız gerekiyor.

Milli Mücadele başlarken durumu şöyle özetleyebiliriz: Türk Ordusu Mondros Ateşkes Antlaşmasıyla dağıtılmış, M. Kemal bağımsızlık ateşini yakmak için Samsun' a hareket etmiş, memleket işgal edilmeye başlanmıştı. M. Kemal önderliğinde kongreler toplanmaya başlamış, İstanbul işgal edilmiş, İstanbul Hükümetleri işgalcilerin yanında saf tutmuş, İstanbul'a karşı ayaklananları isyancı ilan etmişti. Vahdettin, M. Kemal olmak üzere silah arkadaşlarına idam kararı çıkarmıştı. Göz önünde bulundurduğumuz zaman Milli Mücadele kolay bir şekilde yapılmamıştır. Türlü zorluklar çıkmış, isyanlar, idamlar, işgaller neticesinde Zafer Bayramıyla Türk bağımsızlığına kavuşacaktı. Bu yüzden Milli Mücadele' nin genç dimağlara iyi bir şekilde anlatılması gerekiyor.

Harp zaferleri ne kadar büyük olursa olsun askeri mahiyette kaldıkça ondan istifade edilmemiş olur. Milletimiz bağımsızlığını kan dökerek kazandığı bu harpte Mudanya Ateşkes Antlaşması ile askeri zaferini taçlandırmış ve Lozan Antlaşması ile de bağımsız yaşama isteğini, mücadelesinin haklı olduğunu tüm dünyaya ispatlamıştı. 30 Ağustos 1922 olmasa Lozan olmaz ne de Cumhuriyet olmazdı. Türkiye bugün hür, şerefli ve itibarlı bir devlet olarak sapasağlam ve kudretle ayakta duruyorsa bunu yalnız 30 Ağustos' a değil fakat aynı zamanda bu büyük ve kati askeri zaferden yeni Türkiye' yi kurmuş olan faydalanmayı bilen ve başaranlara borçludur.

Türk Ordusu Kazanırsa...

26 Ağustos' ta başlayan Büyük Taarruz, 30 Ağustos Zafer Bayramı' yla askeri alanda hedefine ulaşmıştı. 30 Ağustos askeri bir zafer olarak, topraklarımız işgal edilmiş, Milli Mücadele' nin merkezi Ankara da yönetilmiş, Sakarya' da mağlup edilerek Eskişehir-Afyon hattına çekilen düşman ordusunu hezimeteye uğratarak

imha edilmiş ve denize dökülmüştü. Bu zafer olmasaydı, İstanbul Hükümetinin onayladığı Sevr Antlaşmasıyla Türk Anadolu da imha edilecek, esir olacak ve yabancıların istilasıyla Anadolu da yok olup gidecekti. Bu yüzden M. Kemal ve silah arkadaşları ayrıca milletiyle esir yaşayamayacağını, memleketi işgal eden silahlı düşman kuvvetlerini topraklarımızdan çıkarmak için Milli Mücadele' ye destek vermiş ve 30 Ağustos 1922 de düşmanı topraklarımızdan Büyük Zaferle atmıştı.

Milli Mücadele' yi desteklemeyen ve İstanbul Hükümeti' nin yanında yer alan, işgalcilerle işbirliği yapan Ali Kemal 26 Ağustos 1922' de "Peyam-ı Sbah" ta yayınlanan başyazısında şöyle yazıyordu;

"Türk Ordusu kazanırsa insanlıktan istifade ederim."

diyordu.¹ Ayrıca Büyük zafere inanmayan BMM içerisinde milletvekilleri dahi vardı. Bu dönemde sert muhalefet olmuş M. Kemal olmak üzere orduya eleştiriler getirilmişti. M. Kemal kafasına koyduğu ve birkaç kişinin bildiği taarruz hareketini 26 Ağustosta başlatacağı. 26 Ağustos neler olduğunu o günün 11. Tümenin 127. Alayı 10. Bölük Komutanı olarak Büyük Taarruza katılmış Merhum Üsteğmen Mehmet Cemal (Bakan) anularında;²

"Biz ordu mensupları bile 26 Ağustos kararını iş fiiliyata girdiği zaman öğrenebildik. Taarruz planı böylesine gizli tutulmuştu."

Gece yarısı bölüğümle birlikte Yanıksirt' a doğru yanaşıyordum. Tuzağa düşmemek için gerekli tedbirleri aldım. Tepeye vardığım zaman Yunanlıların bu tepeyi boş bıraktığını hayretle gördüm. Buradan düşman mevzileri çok iyi, net olarak görülüyor. Bu uygun vaziyetle tepe, yarın yapılacak taarruz için mükemmel bir destek..."

Gece yarısına kadar mevzilerimizi hazırladık... Şimdi, 26 Ağustosun ilk dakikalarını yaşıyoruz. Birkaç saat sonra umumi taarruz başlayacak. Yürekllerimiz bu taarruzun bekleyiş heyecanı ile dolu. 26 Ağustos... 26 Ağustosta başlayan tahkimat ilerlerinden yorgun düştüğüm için dalmışım. Ne kadar süre geçtiğini bilmiyorum. Gerilerden gelen bir acı sesle uyandım:

İstikamet ileri! Toprak zaviye 5/6..."

Ve arkasından müthiş bir patlama... Saatime baktım 5... Yüzlerce namludan fırlayan mermiler müthiş bir gürültüyle Yunan siperleri üzerine ölüm yağdırıyor. Düşman siperlerden havaya kol ve bacak fıskırıyor..."

¹ Milliyet, 30 Ağustos 1970, s. 5

² Milliyet, 30 Ağustos 1970, s. 5

Türk Ordusunun taarruza kalkışı hakkında anılarından aktarılan üsteğmen Mehmet Cemal Bey. Büyük Zaferden sonra 3 yıl sonra çektilirilmiş fotoğraf.(Yavuz Bakan' ın özel koleksiyonundan), Milliyet, 30 Ağustos 1976

Anılarında 26 Ağustosta başlayan Büyük Taarruzu Mehmet Bey böyle anlatıyor. Ali Kemal ise Milli Mücadeleye başından belli karşı çıkmış ve 26 Ağustos 1922' de gazetesinde Peyam-ı Sabah baş yazsında;³

“Bu Ankara başımızda oldukça, bu kesmekeşlerden, bu mülk için bir hayır doğarsa, farz edelim İzmir ve Edirne kurtulursa; üç buçuk senedir havsalaya sığmayan fedakârlıklarımızın, acılarımızın güzel bir neticeye bağlandığı tahakkuk ederse bile, Türk olmak itibariyle seviniriz, sevincimizden çıldırırız. Fakat aklen, irfanen bu merteye yanıldığımız için yalnız kalemimizi kırmak değil, insanlığımızdan bile istifade ederiz.

Fakat esefle kaydedelim, şimdiye kadar olduğu gibi, şimdiden sonra da vakalar ispat edecektir ki, biz yanılmış olmayacağız. Asrımızın devrimizin telakkilerini ve telkinlerini idrak eyles hilafet ve saltanatı bihakkın temsil eder, medeniyet dünyasıyla anlaşabilir ve uzlaşabilir bir Babıali Hükümeti, mukadderatımızı ele almadıkça, kurtuluşumuz mümkün değil...”

Ali Kemal Türk zaferine inanmıyordu çünkü emperyalistlerin desteklediği bir Yunan ordusunu Türk ordusunun yenebileceği havsalası almıyordu. Ayrıca Türk ordusu bütün hazırlıklarını da yapmıştı sadece uygun bir zamanı bekliyordu. BMM' de gizli oturumlarda orduya, İsmet Paşa' ya M. Kemal' e eleştiriler gelmeye başlamıştı. Türk ordusunun bir senedir yerinde kıpırdamadığını, beklemenin felaket olacağını, hatta daha öncesinde emperyalistlerin önerdiği antlaşmalar dahi bile gündeme gelmişti.

³ Milliyet, 30 Ağustos 1970, s. 5

Büyük Taarruzun başladığı ve bu haber meclisten gizli oturuma yansıdığı 26 Ağustos günü Türk Ordusunun zaferi için yaptığı dua ile mecliste büyük ve ulvi bir heyecan fırtınası yaratan İzmir Milletvekili Hacı Süleyman Bey (Bilgen)

M. Kemal böylece taarruz emrini vermiş ve Türk Ordusu İzmir' e doğru artık düşmanı kovalamaya başlamış ve düşmanı denize dökcekti. Son söz olarak,

“Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O sath, bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça terk olunamaz (Onun için küçük, büyük her cüzütam, bulunduğu mevziden atılabilir. Fakat küçük, büyük her cüzütam ilk durabildiği noktada, tekrar düşmana karşı cephe teşkil edip muharebeye devam eder. Yanındaki cüzütamın çekilmeye mecbur olduğunu gören cüzütamlar, ona tabi olmaz. Bulduğu yere nihayete kadar sebat ve mukavemete mecburdur. Vatan mutlaka selamet bulacak, millet mutlaka mutlu olacaktır. Çünkü kendi selametini, kendi saadetini memleketin ve milletin saadet ve selameti için feda edebilen vatan evlatları çoktur.”

Başta M.KEMAL ATATÜRK OLMAK ÜZERE SİLAH ARKADAŞLARINA VE ŞEHİTLERİMİZE SAYGIYLA...